

Det essentielle Spørgsmaal i hele denne Materie er derfor det: i *hvilke* Tilfælde bør Regeringen søge Domstolsafgørelse med Hensyn til den over 65 Aar gamle Dommers Fjernelse, og i *hvilke* Tilfælde bør Regeringen gøre Brug af sin Bemyndigelse til at fjerne ham ved simpel administrativ Afskedigelse?

Grundloven bestemmer *Virkningen* af, om den ene eller den anden Fremgangsmaade benyttes, men den opstiller ingen Norm for, hvilken Fremgangsmaade der i det enkelte Tilfælde skal følges. Da der — bortset fra den endnu ikke i Kraft traadte Retsplejelov af 26. Marts 1909 § 50 — heller ikke i den almindelige Lovgivning findes noget Direktiv i saa Henseende, bliver det altsaa Regeringens Sag at træffe Afgørelsen af dette Spørgsmaal. Denne Afgørelse vil bero paa en Afvejning af forskelligartede Hensyn. *Paa den ene Side* vil staa Hensynet til Tjenestens Tarv: at den paagældende Dommer ikke længere end højst nødvendigt faar Lov til at beklæde et Embede, til hvis Varetagelse han ikke mere er skikket — *paa den anden Side* Hensynet til Statskassens Tarv: at Staten ikke uden tvungende Nødvendighed bebyrdes med Pensioner af ganske ekstraordinær Størrelse. Af disse Hensyn er Justitsministeriet kaldet til fortrinsvis at varetage det første, medens Finansministeriet, til hvem Gennemførelsen af Pensionslovgivningen og Administrationen af Pensionsbudgettet er henlagt, og som ogsaa i det hele er Statskassens særlige Repræsentant, fortrinsvis maa varetage det sidste Hensyn. Afgørelsen maa derfor bero paa Overenskomst mellem disse to Ministerier eller, hvis saadan ikke opnaas, i det enkelte Tilfælde søges truffen i en Ministerkonference.

Om een Gruppe af Tilfælde vil Enighed formentlig paa Forhaand kunne opnaas, de Tilfælde nemlig, hvor Dommerens Uskikkethed til at beholde sit Embede beror paa strafbart, misligt eller gentaget utilbørligt eller usømmeligt Forhold fra hans Side; det ligger formentlig i Sagens Natur (og stemmer ogsaa ganske med Forudsætningerne i den ovenfor citerede Retsplejelovs § 50), at Regeringen altid i saadanne Tilfælde bør søge Domstolsafgørelse med Hensyn til hans Fjernelse, og at der ingen Sinde bør kunne blive Tale om i saadanne Tilfælde at afskedige ham rent administrativt med kvalificeret Pension efter Grundlovens § 73, 3die Punkt.

Efter Omstændighederne tvivlsom kan Afgørelsen derimod blive i den Gruppe Tilfælde, hvor Dommerens Uskikkethed til at forblive i Embedet skyldes vedvarende Aands- eller Legemssvaghed. Foreløbig bemærkes, at i alt Fald de af Finansministeriet varetagne Interesser gør det ønskeligt, at det for denne Gruppe Tilfældes Vedkommende paa Forhaand bringes paa det rene, om der overhovedet er Grund til at træffe et Valg mellem Alternativerne: Fjernelse i Henhold til Domstolsafgørelse eller administrativ Afskedigelse med kvalificeret Pension. Der er ingen Anledning til at vælge mellem nævnte Alternativer, før det er konstateret, at den paagældende Dommer trods de foreliggende Oplysninger om hans Uskikkethed til at beklæde sit Embede er uvillig til selv at søge sin Afsked med Pension efter Pensionsloven. Det er derfor Finansministeriets tjenstlige Begæring, at Justitsministeriet, naar Dommerens Uskikkethed til at forblive i Embedet (paa Grund af vedvarende Aands- eller Legemssvaghed) er godtgjort for velbemeldte Ministerium, vil rette en Henvendelse til Dommeren om selv at søge sin Afsked og forelægge Finansministeriet Dommerens Svar samtidig med, at Forhandlingen om Pensionsspørgsmaalet indledes. En saadan Henvendelse synes tidligere i enkelte Tilfælde (Justitiarius Buch, Straffedommer van Wyllich) at være sket, men Finansministeriet maa, som bemærket, lægge megen Vægt paa, at den fremtidig maa ske i alle herhen hørende Tilfælde.

Naar derefter et Valg mellem de to Alternativer: Fjernelse i Henhold til Domstolsafgørelse (med Pension efter Pensionsloven) og administrativ Afskedigelse (med kvalificeret Pension) er uundgaaeligt, fordi vedkommende ikke selv vil ansøge om Afsked, vil der formentlig kunne opnaas Enighed om at vælge det første Alternativ i en vis snævrere Gruppe Tilfælde, den nemlig, hvor Dommerens Uskikkethed til at forblive i Embedet er saa evident, at Nødvendigheden af hans Fjernelse er en Selvfølge, f. Eks. hvor Dommeren er bleven aldeles sindssvag, blind eller døv eller saaledes lammet, at han end ikke kan møde i Retten. I disse og beslægtede Tilfælde ses der ikke at kunne anføres nogen plausibel Grund for at undlade at søge en Domstolsafgørelse, der *paa een Gang* giver den paagældende det Uafhængighedsværn, han kan forlange, og fritager Statskassen for en unødvendig *forhøjet* Pensionsbyrde (cfr. herved den almindelige Forudsætning i Retsplejelovens § 50, 2det Stykke). Udenfor denne snævrere Gruppe Tilfælde vil der derimod være en stor Gruppe Tilfælde, hvor Aands-